

ਸਾਈਬਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸੁਝਾਅ

ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਆਨਲਾਈਨ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਹਾਰਕ ਤਰੀਕੇ

cyber.gov.au/learn

ਆਪਣੇ ਉਪਕਰਣਾਂ ਨੂੰ ਅੱਪਡੇਟ ਕਰੋ

ਤੁਹਾਡੇ ਉਪਕਰਣਾਂ ਨੂੰ ਅੱਪਡੇਟ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਹੱਲ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਨਵੀਆਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਜਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਹੈਕਰ ਤੁਹਾਡੇ ਉਪਕਰਣਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਐਪਾਂ ਜਾਂ ਉਪਕਰਣ ਵਿੱਚ ਨਵੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਵੀ ਜੋੜ ਸਕਦੇ ਹਨ।

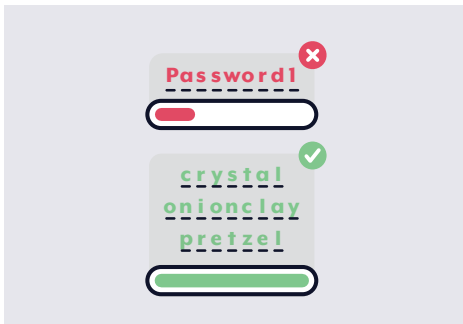
ਇਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ (ਐਮ ਐਫ ਏ) ਨੂੰ ਚਾਲੂ ਕਰੋ

ਐਮ ਐਫ ਏ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਖਾਤੇ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਂਚਾਂ ਦਾ ਹੋਣਾ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਟੈਕਸਟ ਮੈਸੇਜ ਤੇ ਮਿਲੇ ਕੋਡ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਪਾਸਵਰਡ (ਛੋਟੇ ਵਾਕ) ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਈਬਰ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਖਾਤਿਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

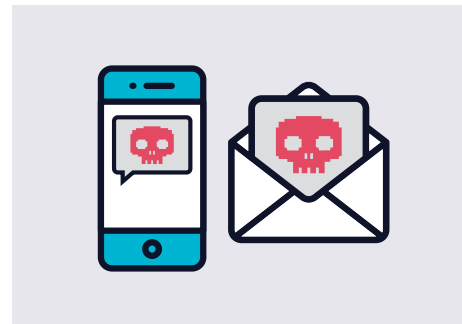
ਸੈਟ ਅੱਪ ਕਰੋ ਅਤੇ ਨਿਯਮਤ ਬੈਕਅੱਪ ਕਰੋ

ਇੱਕ ਬੈਕਅੱਪ ਤੁਹਾਡੀ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਇੱਕ ਡਿਜ਼ਿਟਲ ਨਕਲ ਹੈ ਜਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਕਿਸੇ ਬਾਹਰੀ ਸਟੋਰੇਜ ਉਪਕਰਣ ਜਾਂ ਇੰਟਰਨੈਟ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਸਰਵਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਲਾਉਡ ਵਰਗੇ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੁਝ ਗਲਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਫਾਈਲਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਪਾਸਵਰਡ (ਛੋਟੇ ਵਾਕ) ਸੈਟਅੱਪ ਕਰੋ

ਜਦੋਂ ਐਮ ਐਫ ਏ ਉਪਲਬਧ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਖਾਤੇ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪਾਸਵਰਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। ਪਾਸਵਰਡ ਪਾਸਵਰਡਾਂ ਦਾ ਵਧੇਰੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਸਕਰਣ ਹਨ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਪਾਸਵਰਡ ਵਜੋਂ ਚਾਰ ਜਾਂ ਵੱਧ ਬੇਤਰਤੀਬ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਈਬਰ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਵਲੋਂ ਬੁੱਝਣਾ ਔਖਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਆਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਘੁਟਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣੋ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰੋ

ਅਪਰਾਧੀ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅਕਸਰ ਈਮੇਲ, ਮੈਸੇਜ, ਫ਼ੋਨ ਕਾਲਾਂ ਅਤੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਭੇਜੇ ਗਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ, ਜਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਈਮੇਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਟੈਚਮੈਂਟਾਂ ਜਾਂ ਲਿੰਕਾਂ 'ਤੇ ਕਲਿੱਕ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸੁਚੇਤ ਰਹੋ।

ਇਹਨਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਸਾਈਬਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਪੱਧਰ ਵਧਾਓ...

- ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਨਲਾਈਨ ਕੀ ਪਾ ਰਹੇ ਹੋ।
- ਨਵੇਂ ਖ਼ਤਰਿਆਂ ਬਾਰੇ ਚੇਤਾਵਨੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ। ਸਾਡੀ ਮੁਫਤ ਚੇਤਾਵਨੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਸਾਈਨ ਅੱਪ ਕਰੋ।
- ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨਾਲ ਸਾਈਬਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰੋ।
- ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਬੈਂਕਿੰਗ ਜਾਂ ਆਨਲਾਈਨ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਵੋ ਤਾਂ ਜਨਤਕ Wi-Fi ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰੋ।
- ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਾਈਬਰ ਹਮਲਿਆਂ ਅਤੇ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰੋ।

cyber.gov.au/learn 'ਤੇ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰੋ।

ਸਾਈਬਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰੋ:

cyber.gov.au | 1300 CYBER1 (1300 292 371)

Australian Government
Australian Signals Directorate

ACSC Australian Cyber Security Centre